

Nr 276

Av herr **Carlsson** i Bakeröd, *i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till enskild väghållning.*

Betydelsen och nödvändigheten av ett utökat och förbättrat vägväsende i vårt land är en sak som erkännes av alla. Den alltjämt och i hastigt tempo ökande biltrafiken ställer stora krav på vägarnas bredd och bärighet. Det är därför helt naturligt att såväl riksdagen som de olika vägmyndigheterna vidtager de åtgärder som är nödvändiga för att förbättra vårt vägväsende i så rask takt som möjligt.

Av helt naturliga skäl inriktas dessa ansträngningar på att i första hand få våra riks- och länsvägar i fullgott skick. Förbättrade riks- och länsvägar löser emellertid inte trafikproblemet för dem, som bor avlägset och inte har farbar väg från hemmet till riks- eller länsväg.

De s. k. bygdevägarna, eller mindre landsvägar, som tidigare tillkom i vägmyndigheternas regi, börjar tydligen mer och mer försvinna vid vägplaneringen. Det finns många exempel på sådana vägar, som varit med i 5-årsplanerna under flera decennier men som nu helt enkelt försvunnit ur dessa. De förberedande undersökningarna och stakningarna, som ofta upprepats många gånger, och de säkra löftena om väg i en snar framtid har resulterat i det faktum, att vägen inte längre räknas med i de företag, som vägförvaltningen ämnar utföra. I stället skall dessa vägar byggas som »enskilda vägar». Behovet av sådana vägar är mycket stort och kommer säkerligen, som en följd av vägmyndigheternas inställning, att kraftigt ökas, varför ökade anslag för detta ändamål torde vara nödvändiga.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har föreslagit, att anslaget till byggande av enskilda vägar skall utgå med 15 miljoner kronor, men departementschefen har, med hänsyn till den hos Kungl. Maj:t befintliga obundna reservationsmedelsbehållningen, som uppskattas till 1 miljon kronor, ansett, att även vid en medelstildelning av 14 miljoner kronor skall länsstyrelserna ha i stort sett oförändrade medelstillgångar att disponera.

Det är i och för sig riktigt, men med kännedom om behovet och intresset för de vägföretag, som är beroende av vissa anslag, vågar jag bestämt hävda, att det anslag som väg- och vattenbyggnadsstyrelsen begärt ingalunda är räknat i överkant utan tvärtom. Därför anser jag, att bidraget till byggande av enskilda vägar skall utgå med 15 miljoner kronor och att ökningen, 1 miljon kronor, bör tagas av anslaget för byggande av riksvägar.

Då dessa enskilda vägar ofta sammanbinder redan befintliga länsvägar, utsättes de för en trafik och en påfrestning, som gör det omöjligt för den enskilde att svara för vägens underhåll, och ofta betyder tillkomsten av en sådan väg betydande besparingar för staten i form av kortare körsträckor för skolskjutsar, postlinjer osv.

Det är därför nödvändigt att vägförvaltningarna, i större utsträckning än vad hittills skett, tar in sådana vägar till allmänt underhåll. De av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagna höjningarna av underhållsbidragen med 5 % anser jag mycket välmotiverade och yrkar bifall till detta förslag, men även med ett sålunda höjt statsbidrag blir underhållet av enskilda, men mera allmänt använda vägar, alltför betungande för den enskilde eller för vägsamfälligheten, varför sådana vägar i större utsträckning bör intagas till allmänt underhåll.

Med stöd av det anförda får jag därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta att anslaget till Bidrag till byggande av enskilda vägar höjes till 15 miljoner kronor;

att underhållsbidraget till enskilda vägar höjes med 5 % till normalt 70 % av den beräknade underhållskostnaden, dock i fall, där synnerliga skäl därtill är, med 85 % av sagda kostnad;

att anslaget till Bidrag till underhåll av enskilda vägar höjes till 22,5 miljoner kronor;

att uttala att enskild väg som tidigare varit intagen i vägförvaltningens 5-årsplan bör intagas till allmänt underhåll, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till omfördelad medelsanvisning så att ovanstående bidragsanslag höjes enligt ovanstående förslag och att Kungl. Maj:ts förslag beträffande de allmänna väganslagen minskas med 2,5 miljoner kronor.

Stockholm den 27 januari 1959

C. O. Carlsson
i Bakeröd